

Van receptieve vaardigheden naar productieve vaardigheden

STRATEGIEËN							
1A	1B	1C	1D	1E	1F	1G	1H
2A	2B	2C	2F	4A	4B		

FASE
1

Voor de les/pré-instructie

- Geef taalzwakke leerlingen (o.a. ex-OKAN-leerlingen of leerlingen met een leerstoornis) een voorbereidende opdracht:
 - een tekst op voorhand lezen of beluisteren, bijv. via natural readers.
 - een fragment op voorhand beluisteren en/of bekijken (eventueel met ondertiteling in de doeltaal).
 - de transcriptie van een luisterfragment op voorhand lezen.
 - een tekst of luisterfragment van een lager niveau over hetzelfde onderwerp laten lezen of beluisteren.
 - ongekende woorden opzoeken in een (online) vertalend of beeldwoordenboek (moedertaal) en de betekenis noteren in een (eigen) woordenlijst of woordenschrift (**opzoekvaardigheden** moeten stapsgewijs in de les getraind worden).
 - o.b.v. het thema of het teksttype/de tekstsoort een gelijkaardige tekst laten zoeken in de thuistaal.
 - ...

FASE
2

Tijdens de les

- Structureer de les volgens de **OVUR-methode** of **avant – pendant – après** l'écoute/le visionnage/la lecture
 - Oriënteren } = avant
 - Voorbereiden } = avant
 - Uitvoeren = pendant/après
 - Reflecteren = après
- Zet in op het activeren van de voorkennis.
- Geef het lees-/luister-/kijkdoel mee.
- Laat het **teksttype** en de **tekstsoort** identificeren door de leerlingen. Geef hen eventueel enkele kenmerken mee om hen op de juiste weg te helpen.
- Benoem de lees- en luisterstrategieën (zie Kijkwijzer) in de les, bijv. hypothesen formuleren, voorspellend lezen/luisteren, Zo weten leerlingen wat ze zelf moeten doen bij een individuele taak.
- Focus zowel op tekstuele kenmerken (titels, tussentitels, signaalwoorden, ...) als op non-verbale of visuele elementen (foto's, afbeeldingen, ...).
- Overloop op voorhand de opdrachten bij het lees-, luister- of kijkfragment.
- Zet **coöperatieve werkvormen**¹ in bij het lezen van teksten: bijv. placematmethode, duo's, tekstpuzzel, ...

¹ Concrete suggesties op: <https://www.klasse.be/131998/cooperatieve-leerstrategieen/> en op [https://formatievalueren.kdg.be/>Leren zichtbaar maken> actieve werkvormen](https://formatievalueren.kdg.be/>Leren%20zichtbaar%20maken%20actieve%20werkvormen).

- Differentieer bij luister- en kijkfragmenten: meer of minder beluisteren, met of zonder ondertiteling, af en toe pauzeren of niet, ...
- Check tussentijds het begrip of geef leerlingen de kans om bij elkaar te checken (bijv. via een coöperatieve werkvorm).
- Organiseer de opdrachten van makkelijk naar moeilijk, van globaal begrip naar lezen, luisteren of kijken in detail.
- Evolveer indien mogelijk naar een productieve vaardigheid.

FASE
3

Op het einde van de les, na de les of in een volgende les

- Laat leerlingen zelf reflecteren over het verloop van een opdracht (schriftelijk of mondeling), bijvoorbeeld a.d.h.v. een reflectiekader, stellingenopdracht (akkoord/niet akkoord, assis/debout), ...
- Voorzie een creatieve, productieve opdracht die verder bouwt op de eerder ingeoeffende receptieve vaardigheden, bijv. een (kleine) communicatieve opdracht in een context die aansluit bij het doelpubliek, hier kan je differentiëren volgens interesses.
- Differentieer hier volgens **leerstatus**² en/of **leerprofiel**³
 - Homogene of heterogene groepen?
 - Meer of minder ondersteuning, bijv. taalproductie a.d.h.v. beelden en/of woorden/woordvelden/zinnen/spreek- of schrijfkaders?
 - Tussentijdse feedback of **buddy**?
 - Mondeling voor de klas, in een kleinere groep of via een opname?
 - ...

² Wat leerlingen al kennen en kunnen.

³ Hoe ze leren.